

Sesja popularnonaukowa „Organizacje młodzieżowe a obronność”

Kraków, 11 grudnia 1997, Dowództwo
Krakowskiego Okręgu Wojskowego

Sesja była poświęcona organizacjom młodzieżowym i ich roli w obronności kraju. Organizatorem jej było Towarzystwo Wiedzy Obronnej – Zarząd Okręgu w Krakowie.

W spotkaniu wzięli udział działacze Towarzystwa z Krakowa, Tarnowa i Rzeszowa, jak również przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej, Krakowskiego, Śląskiego i Pomorskiego Okręgu Wojskowego, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie i Ligi Obrony Kraju. Obecni byli również nauczyciele przysposobienia obronnego z krakowskich szkół średnich, oficerowie naszego okręgu i liczna grupa studentów z Zakładu Wychowania Obronnego WSP w Krakowie.

Obradom przewodniczył płk mgr Kazimierz Laszczak z Dowództwa Krakowskiego Okręgu Wojskowego. Otwierając sesję, stwierdził on m.in., że problematyka obronna winna znaleźć swoje miejsce w działalności edukacyjno-wychowawczej, a jej elementy, jak np. pierwsza pomoc przedlekarska czy sposoby zachowania w wypadku pożaru lub innych zagrożeń należy koniecznie włączyć do programu nauczania już od pierwszych klas szkoły podstawowej. Wyraził przy tym ubolewanie z powodu rezygnacji z tej tematyki w szkołach podstawowych.

Pierwszym wystąpieniem był referat dr. Janusza Wojtyczy pt. „Wychowanie obronne w programach organizacji młodzieżowych okresu międzywojennego na przykładzie Związku Harcerstwa Polskiego”. Referent omówił w swoim wystąpieniu zagadnienia współpracy wojska i harcerstwa na przestrzeni okresu międzywojennego, akcentując założenia programowe organizacji wynikające z uchwał władz i innych dokumentów organizacyjnych, jak również potwier-

dzając ich realizację licznymi przykładami właściwej i skutecznej realizacji wychowania patriotyczno-obronnego w harcerstwie. Jak zasłużona to na polu przysposobienia wojskowego organizacja, nie trzeba nikogo przekonywać. Problematyka ta, nieobca środowisku naukowemu krakowskiej WSP, stwarza dalsze możliwości badań, których wyniki mogą posłużyć do konstrukcji aktualnego systemu wychowania obronnego polskiej szkoły.

Kolejny referent płk dr Ryszard Stankiewicz z Departamentu Społeczno-Wychowawczego Ministerstwa Obrony Narodowej, nawiązując do przedmówcy, wysoko ocenił zarówno udział ZHP w przysposobieniu wojskowym młodzieży na przestrzeni dziejów, jak i zawartość treściową dotyczącego tej kwestii referatu. Następnie omówił zagadnienia relacji między wojskiem i organizacjami młodzieżowymi. Liczne z nich, jak właśnie harcerstwo, Liga Obrony Kraju, Polski Związek Krótkofalowców, kluby sportowe prowadzące sekcje sportów obronnych lub dyscyplin uznanych za przydatne w przysposobieniu wojskowym, przygotowują młodzież do obrony ojczyzny. Jednak współpraca tych organizacji z jednostkami wojskowymi nie układa się najlepiej. Na przeszkodzie stoi brak odpowiednich aktów prawnych umożliwiających skuteczne współdziałanie.

Następne wystąpienie płk. dr. Mariana Cieślarczyka z Wojskowego Instytutu Badań Społecznych poświęcone było prezentacji wyników badań socjologicznych przeprowadzonych wśród grupy uczniów katowickich szkół średnich. Wykazały one, że młodzież nie wie, jak należy postępować w przypadku zagrożeń, co było wyraźnie widoczne w czasie ubiegłorocznej powodzi. Wiedzę młodzieży w tym zakresie należy uznać za znikomą. Dla blisko jednej trzeciej nastolatków źródłem wiedzy o tych sprawach są media. Jeśli chodzi o stosunek do służby wojskowej, to tylko trzy czwarte respondentów chce bronić ojczyzny, a jedna trzecia proponuje uzawodowienie armii.

W dyskusji podnoszono potrzebę publicznego podejmowania zagadnień obronności oraz wychodzenia z tą problematyką do młodzieży. Formami popularyzującymi mogłyby być turnieje, konkursy i olimpiady. Wiedza i informacje o obronności i wojsku powinny być obecne w mediach na co dzień.

W czasie sesji uczestnicy mieli okazję zwiedzić Muzeum Krakowskiego Okręgu Wojskowego, mieszczące się w budynku Dowództwa Okręgu przy ul. Rakowickiej 29.

Janusz Wojtycza